

Til høringsparterne på vedlagte liste

Center i departementet

Varme, affald og gas

Kontor

Gas, PtX og beredskab

Dato

31. maj 2024

J nr. 2023-3248

/ ANVSV

Kontor i styrelse

Gas og Biogas

J nr. 2023-14434

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed og kommuneplanretningslinjer for arealer til pyrolyseanlæg m.v.)

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet sender hermed vedlagte lovforslag om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed og kommuneplanretningslinjer for arealer til pyrolyseanlæg m.v.) i høring.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringssvar senest fredag den 28. juni 2024.

Høringssvaret bedes sendes til ens@ens.dk med kopi til malj@ens.dk samt angivelse af journalnummer 2023-14434.

Baggrund og indhold

Lovforslaget indebærer en tilpasning af reglerne til den teknologiudvikling og grønne omstilling, som foregår på bl.a. gas- og brintområdet. Desuden er det lovforslagets formål at skabe klarhed om roller og ansvar ift. gasforsyningssikkerhed. Lovforslaget indeholder følgende hovedpunkter:

- Tilslutningsregler for metan og brint
- Øget politisk kontrol med ansøgninger om lagre til brændbare gasser
- Præcisering af roller og ansvar for gasforsyningssikkerhed
- Statsdeltagelse ved lagring af brint, trykluft, saltvand m.v.
- Krav om kommuneplanretningslinjer for beliggenhed af arealer til pyrolyseanlæg

Ad pkt. a Tilslutningsregler for metan og brint

Lovforslagets del om tilslutning indebærer, at tilslutningsreglerne i gasforsyningsloven opdateres for at tydeliggøre tredjepartsadgangen for producenter og kunder. Det gælder både for metan og brint. Klarhed om rammerne for tilslutning er særlig vigtig for den verserende brugertilsagnsproces for evt. kommende brintinfrastruktur. Baggrunden er bl.a. at lovforslagets del om tilslutningsregler understøtter 1. delaftale: ejerskab og drift af fremtidens danske, rørbundne brintinfrastruktur (regeringen (S, V og M), SF, LA, KF, EL, RV, DF og ALT). Denne del af lovforslaget understøtter også 2. delaftale om rørbunden brintinfrastruktur (regeringen (S, V og M), SF, LA, KF, RV, DF og ALT).

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Ændringen simplificerer desuden regler for tilslutning til metansystemet, dvs. produktion af opgraderet biogas. Samtidig udvides den eksisterende ordning for ekspropriation af biogastilslutninger til at omfatte alle tilslutninger.

Ad pkt. b - Øget politisk kontrol med ansøgninger om lagre til brændbare gasser

Lovforslaget udvider det generelle og eksisterende ansøgningsværktøj med aktiviteten lagre til brændbare gasser. Det betyder øget politisk kontrol med bl.a. Energinets investeringer i lagre til brændbare gasser, som der gælder i dag for Energinets el- og gastransmissionsaktiviteter, hvilket giver større indblik i både økonomi og forsyningssikkerhedsmæssige konsekvenser ved større ændringer i eksisterende lagre.

Ad pkt. c - Roller og ansvar for gasforsyningssikkerhed

Lovforslaget har desuden til formål at præcisere regler om roller og ansvar ift. varetagelse af dansk gasforsyningssikkerhed og giver udvidet hjemmel til at kunne fastsætte nærmere regler i bekendtgørelse om særligt Energistyrelsens myndighedsansvar samt relevante myndigheders og aktørers individuelle ansvar og opgaver. Desuden placeres ansvaret for certificering af lagersystemoperatører (metanbaseret gas), som følger af EU-krav i relation til forsyningssikkerhed, hos Forsyningstilsynet (FSTS).

Ad pkt. d - Statsdeltagelse ved lagring af brint, trykluft, saltvand m.v.

Lovforslaget giver mulighed for statsdeltagelse i tilladelser til geologisk lagring af brint, trykluft, saltvand m.v. uden forudgående udbud, såfremt der er politisk ønske herom.

Ad pkt. e - Krav om kommuneplanretningslinjer for beliggenhed af arealer til pyrolyseanlæg

Lovforslaget har til formål at udmønte regeringens ønske om at skabe større klarhed over, hvor der kan placeres pyrolyseanlæg. Med lovforslaget indføres der derfor i lov om planlægning et obligatorisk krav om, at kommunalbestyrelsen i kommuneplanen fastsætter retningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg.

Konsekvenser og tidsperspektiv for ikrafttrædelse

Lovforslaget forventes samlet set at indebære begrænsede positive og negative konsekvenser for erhvervslivet. Erhvervsstyrelsen har modtaget lovudkastet i præhøring og vurderer, at lovudkastet samlet set medfører administrative konsekvenser under 4,0 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere. Nedenfor uddybes de hovedpunkter, som forventes at have begrænsede positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet efterfulgt af lovforslagets forventede konsekvens for kommunerne.

Lovforslagets del om tilslutning forventes som udgangspunkt ikke at medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da det gældende princip om at brugerne bærer omkostningerne ved deres tilslutning præciseres for andre teknologier ift. tilslutningsregler for både metan og brint. Det skyldes, at der er tale om fordeling af omkostninger relateret til tilslutning, hvilket vil sige, at hvis det tilsluttede anlæg betaler mindre for tilslutningen vil den senere producenttarif blive tilsvarende større. Lovforslaget giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om bl.a. omkostningsfordelingen mellem systembrugere og infrastrukturselskaber. Der kan potentielt være omfordelingseffekter.

Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed vurderes at medføre mindre positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet i en nødsituation. Der forventes mindre positive konsekvenser, da det forventes at gasforsyningssikkerheden styrkes for beskyttede erhvervsgaskunder ved at gøre det vanskeligere for ikke-beskyttede gaskunder, der ikke ønsker at overholde reglerne i højeste kriseniveau ved en gasforsyningskrise. Delen om certificering vurderes at give minimale konsekvenser for det danske metanlagerselskab, idet lagerselskabets rolle alene vil være at være i dialog med Forsyningstilsynet (FSTS) og kun evt. at skulle stille yderligere oplysninger til rådighed for FSTS i forbindelse med tilsynets certificeringsafgørelser. Det forventes heller ikke, at der skal ske en re-certificering eller nye certificeringer i de kommende år, da der kun er ét metanlagerselskab i Danmark, og dette selskab er statsejet.

Lovforslagets del om at øget politisk kontrol med ansøgninger om lagre til brændbare gasser forventes at få mindre negative konsekvenser for erhvervslivet. Det forventes, at en ansøger til en tilladelse vil skulle afholde visse administrative omkostninger, som vil relatere sig til udarbejdelse af ansøgningsmateriale i forbindelse med en ansøgning om tilladelse, samt opfølgning ift. f.eks. vilkår fastsat i tilladelsen m.v. Myndighedsbehandlingen af ansøgninger foreslås gebyrfinansieret. De øgede omkostninger forventes overvæltet til gaslagerkunderne.

Der forventes mindre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet ved at reglerne for tilslutning til gassystemerne og gasforsyningssikkerhed generelt gøres enklere, harmoniseret og mere klare, hvilket fremmer en mere gennemsigtig regulering.

Lovforslagets del om krav om kommuneplanretningslinjer for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg pålægger kommunerne nye opgaver i form af udarbejdelse af kommuneplanretningslinjer og udpegning af arealer på kort og har derfor økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for kommunerne. Forslaget forventes at medføre udgifter i kommunerne i størrelsesordenen 1,4 mio. kr. årligt i den førstkomende fireårige planperiode og derefter ca. 0,2 mio. kr. årligt varigt.

Lovforslaget vurderes ikke at have direkte klimamæssige konsekvenser. Såfremt lovforslaget (herunder lovforslagets del om tilslutning) medfører, at fossile brændsler bliver fortrængt i Danmark, kan det dog være forbundet med positive klimamæssige konsekvenser. På samme vis vil forslaget kunne have positive klimamæssige konsekvenser, hvis planlægning for pyrolyseanlæg realiseres, og dette bidrager til opførelse af pyrolyseanlæg.

EU-retlige konsekvenser

Lovforslagets del om tilslutning og kommende tilhørende administrative forskrifter gennemfører en række EU-regler. Der er i første omgang tale om regler fra det gældende gasdirektiv (direktiv 2009/73/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas) og VE-direktivet (direktiv 2018/2001/EU om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder), der i første omgang gennemføres i lov om gasforsyning.

Der er i anden omgang tale om, at udnyttelsen af lovforslagets bemyndigelse til at fastsætte regler om tilslutning på administrativt forskriftsniveau, også vil indeholde gennemførelse af hele eller dele af de to direktiver.

Lovforslagets del om gasforsyningssikkerhed refererer til og supplerer visse bestemmelser om ansvar for gasforsyningssikkerhed mv. i gasforsyningssikkerhedsforordningen (forordning 2017/1938 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden).

Der er dog ikke tale om, at lovforslaget implementerer bestemmelser i gasforsyningssikkerhedsforordningen.

Lovforslagets bestemmelser om certificering fastsætter regler om ansvar og proces for certificering af lagersystemoperatører (metangaslagre) i Danmark i medfør af nye regler om certificering, som er blevet tilføjet til den europæiske gasforordning ved lagerforordningen (forordning 2022/1032) fra juni 2022.

Øvrigt

Lovforslaget er sendt i høring hos de høringsparter, der fremgår af vedlagte høringsliste.

Eventuelle spørgsmål til lovforslaget kan rettes til: Maria Lundgren Jacobsen på malj@ens.dk eller 3392 6701, eller til Jonathan Griffon Bøgh Stanek, jonsta@plst.dk eller 2931 6836 for så vidt angår pyrolyse.

Det foreslås, at loven skal træde i kraft d. 1. januar 2025.

De modtagne høringssvar vil blive offentliggjort på Høringsportalen. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse. Det bemærkes, at høringssvar vil blive oversendt til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg.

Med venlig hilsen

Maria Lundgren Jacobsen

malj@ens.dk, 3392 6701